

Kramérusovy Král. Pražské Poštovní Noviny.

Roku 1790.

Čís. 13.

Druhý roční běh.

W Sobotu dne 27 Března.

Saukromné wogensté Zpráwy.

Otázka ta dosawad mezy lidem panuje: Zdalí předece s Pruským dworem wogna bude? My na tuto otázku odpowídáme, že podle wálčných příprav, které den po dni slyšeti můžeme, nedá se nic jiného souditi než wogna. Wogna tedy jest podle domněni, a snad po málo dnech vstysíme, že Pruského dwora nelze jinak než wognau obmeziti. Klasse wogsto wssim náležitě opatřeno jest, a potřebi toliko zawolati, hned se wsecko k hranicem hrne.

Podle zpráwy z Kakaie, polní Maršalek Laudon s polním Zbrognoz

stau Knížetem Hohenlohe, kterýž odedne 13 března we Wídni pozůstává, má do Čech přigeri, a gať wúbec ta powěst gde, Kníže Hohenlohe Čestau armádu dostane pod swau zpráwu.

W těchto dnech přišel list z Lwowu dán dne 12 března; w němž listu připomínají se wálečné příprawy, gaťž my o nich zde w Čechách psáti můžeme. Přes Lwow giž mnoho tisíc rekrutů přěšlo, a tomuto tažení dosawad konce není. Odoněšší dobrowolníci rozmnožují se velmi znamenitě, a nedá se pomyslití, aby které dobrowolné wogsto w krátkém času w tak veliký

počet

počet zrostlo. Nynj gsau giž we Lwoz
wé. 4. Páni Generalowé, totiž zpráwu
wedaucy General polnj šbrognoša Gra-
bê Wáclaw Koloreda, Alwincy, Knjže
Sirsstenberk a Hutén, a gessťe se tam
ginj očekáwagi. General Baron Ra-
raičay w několiká dnech odgede k Kobur-
ské armádě.

To se zpráwu tkne strany Turecké
wálky, ty opét brzy o pokogi, brzy o
dalšim wedenj wálky wyprawugi. Me-
zy tijnj wjme dozagisťa, že od nasseho
dwora třetj wálečné taženj vloženo gest,
leč žeby Turecký dwúr s nassim neylep-
šim prospěchem o pokog žádal. Nebo
tak se prawj we mnohých listech, že sy-
ce Turcy po tu chwili dosti znamenitého
počtu bogowného lidu do pole postawiti
mohau, wssak ale že fraginy gegich w
potrawě takowý nedostatek trpj, o kře-
némž předešlými časy, když wognu we-
dli, slycháno nebýwalo. Také (prý) k
wedenj dalšj wálky Turkům peněz we-
lice scházý. Z těch tedy přjcin, a zwlášť
poněwadž Turcy giž předešlými dwěma
lety welice nešťastnj byli, dá se některak
sauditi, že Turecký dwúr rozpomena se
na předešlé zlé wěcy, a wwažuge bu-
daucých, raděgi s mensšj ztrátou pokoz-
ge, než s swau neywěššj škodau we-
denj dalšj wálky žádati bude. Přes to
ale přesewšsečko nasse wesškeré wogšto
giž opét stogi po Tureckých hranicých,
opatřeno gest wššim, a pokud Turcy w
fratickém času opráwdowě članku k naz-
rownánj a zawřenj pokoge nepodagi,
tedy gistotně gest, že w málo dnech z
nassi strany nepřátelské gednánj swúg
počátek wezme.

Podlé listu nasse wálečná moc ney-

hlawněgi směřuge k Widjnu, kdež také
giž Turcy s swau znamenitau mocý sto-
gegi. Gakž nás listowé ubezpečugi, z
těto strany neydřiw o důležitěgšich wě-
cech vslyššime. V Bihače, Wakupu a
Četina podobně Turcy shromáždugi se
v welikém počtu, a gegich (prý) vmyšl
gest gako lonského roku ze dwau stran
do Ljky wpadnauti.

Z Temesswáru list dán 12 března
prawj mezy giným, že Banátské wog-
što, kteréhož se 25 tisíc mužů počítá,
tak blizko při hranicých ležj, že w čty-
řech dnech v Bladowy do leženj wtrhnau-
ti může. Tmowé (neb regimenty) sto-
gegi gako w gednom řetězu od Me-
hádye přes Županku až k Bladowě a Me-
gotinu. Pan General Grabě Wartens-
leben giž od 6ho března má swúg bla-
wnj tyt w Županku. Orsowských Tur-
ků počet giž tak stenčen gest, že gich
tam wjce není přes 300. W staré Or-
sowě pozůstáwá 12 čayek, na kterýchž
gest po 4 a 6ti kusých, a wjce se gich
tam očekáwá. Gak slyššime, tito ná-
strogowé poplynau k dobýwánj Widjna.

Gesťli těto přicházegjcy zpráwě
wěřiti můžeme, tedy 60 tisíc Rusů táhne
do Bulgar, a pokud se ta zpráwa po-
twrdj, tak se y potwrdj plán Bujzete
Potemkyna, dle kterého on w tomto le-
tosnjm wálečném taženj před Konstan-
tynopoli státi chce. A deyme, žeby Rus-
ů toliko 40 tisíc bylo, nebo oni gessťe
magj armádu na wrchu Kaukasus, kře-
rá s nepřátely Tatary wždycky dosti na
prácy má, magj armádu proti Sswcy-
dům, a nynj gessťe gegich znamenité
wogšto stogi na Polských hranicých; nechť
tedy proti Turkům toliko 40 tisíc Rusů
gest,

gest, tedy předce, wezmauce 40 tisíc lidu pod zprávu Prynce Koburka, a 25 tisíc Banátského wogsta dohromady, bčínj gedenkrát sto pět tisíc mužů sýlnau armádu, kterěž pětkrát sto tisíc Turků, gaž sine toho zbitwy v Rymnsku zkusyli, nikterak odolati moey nebude.

Podlé prawdivého poznamenání nasse královská armáda, bez Oficyrů, gest třikrát sto 70 tisíc mužů sýlná. To gest tak brozný počet, kteréhož prvé dům Rakauský nikdy nemjwal.

W neypohodlnějšich listech z Wlach prawj se, že skutečně Turecký dwůr k narownání nakloněn býti má. Gažbychby wssak članků a gaž prospěšných k pokoji byl ponawehl, o tom dosawad není zmíněno.

Rozličné politické Zpráwy.

3 Bher 12 března. Dne 2 toho w Sabaryi w Wastwátské stolicy byl držán sněm tak gafo w gíných stolicích. Gaž zběžně slyšime, také se (prý) při tom shromáždění něco strany wyzdwižených klásterů a strany tolerancý gednalo. Neyhlawnějšj članek byl strany wymazání numer na popsáných domech, s čímž také hned počátek učiněn byl. Gaž se na oko widj, mnozy poddanj negsau nez přátelé těchto numer, protože s wymazáním gich nepospichaji. Také se dšty, na kterýchž mjsta poznamenána gsau, dosawad spatřuji, a ginák žádnému člověku na překážku negsau. Gest to zagiste weliká čest Vherškému národu, že w něm není takowého lidu, kterýby sobě vdělených swobod zle vžíwal, aneb

v prostřed neywětšj radosti toho neymějšho wystupku se dopustil.

Giný list z Bher 10 března. Dne 4 toho hlawnj shromáždění bylo w Pápě w Wespřymské stolicy. Uení k wyspázni ta radost Vherškého národu, která wubec teď panuje, a wssiční gsau, až gačoby znoma obžiwli, že gim wssěcky swobody od geho Milosti nynějšho slawného Krále Leopolda Druhého potwrzeny gsau. Strz tuto neywětšj milost také w Vherškém národu lástka k starému Vherškému Krogi tak nagednau obžiwla, že kreycj šitím šatů gaž pro Vhry tak y pro Němce ani stačiti nemožau; neboť giž y Němcy po vheršku se nosyti musěj. Sami wzácnějšj Němcy příkladem předcházegj Gudšj lid, aby y on brzy wěreyně w Vherškém oděwu chodil. — Geho Excellency wysoce důstojný Wespřymský Biskup, Pan Jozef Baicat, giž dělá wssěcky příprawy k korunování, nebo Wespřymský Biskup gest, kterémž od starodáwna to práwo přísluší, náleží při korunování Králi korunu na hlavu wstawiti.

3 Rakaus 19 března. Tělo w Pázu zesnulého polnjho Maršalka Hraběte z Hadiku dne 12 téžž bylo odwezeno do Futoku w Vhřích do hraběcy krypty. Tento wysoce vrozený Pán, Ondřej sw. Řim. Říše Hrabě z Hadiku, wogenškého Terezyanského řádu Rytíř s welikým příjem, neywyššj stoličnj Pán w Báčské stolicy, geho milosti slawné paměti Cyřáře Jozefa, a geho Milosti nynj panujicýho Krále Leopolda skutečná tagna Rada, Presydent dworské wogenšké rady, polnj Maršalek a wlastnj Pán husarského rmu, strz znamenité ctnosti své

powahy, strz swau neporussenau wěro-
nost k Pánu země, a strz swau důležit-
tau službu, kterauž obcy gakožto wo-
genstý Wüdice a gako Přesýdnt dwor-
ské wogensté rady prokázal, dossel zna-
menité pochwaly, a wždy hoden byl
wážnosti za nynějšho wěku, a hoden
gest, aby potomcy památku geho slas-
wili. On umřel, nebyw dlouho nemoc-
en, w 79 letech wěku swého.

Obchodnj Židé, kterj se za něko-
líka let we Wjdni znamenité rozmnožili,
a na placu čerweného raka sobě židow-
ský tarmark zřídili, nynj (prý) odtud
po swých giti musěj. Také gim giž
hauzyrowánj po městě zapowědjno gest.
Skrze tento prozřetelný pořádek brzy
město od ničemné zběře wycištěno bude.

*) Byloby k winsšowánj, aby tento
chwalitebný, a nad to wýsse, z mno-
hých příčin welmi prospěšný pořá-
dek také brzy w našich Pražských
městech wwezen byl.

Ž Vher podobně slyšime, že se Pá-
ni Stawowé na tom snesli, aby Židům
z měst wýhost dán byl, a giž (prý) sku-
tečně Židé z Budjna a Pessiti pryč odes-
giti musyli.

Dne 14 toho geho Milost Brál
Leopold ponecprw wyslychal swé Mlú-
nisty. Pan polnj Māršalek Hrabe
Lascy okolo 8mé rannj hodiny byl před-
pustěn; po něm žádal Mloenár mlus-
witi s Vherstým dworstým Kancelěrem,
a pak wyslyšan byl Pan polnj Mār-
šalek Baron Laudon.

Na sněmu od geho Excellency Pá-
na Hraběte z Cynzendorsu přednessenj
člankowé strany změněnj regulirowané
kontrybučensté a wrbárnj daně, gak sly-

šime, zatjm gsau wzati k powážěnj,
a nepochybne že se Mloenári předložegj.

Nynj gest weliký počet we Wjdni
Vherstých kupců, genž mnoho šminuku
neystarššho způsobu a zwlášť dobré per-
ly stupugi, a dowážegj to do Vher,
kdež ted ženy opěť sobě starý krog ob-
libugj. Slowem, w Vhrjch wšsecko,
což starého Slowenstého gest, nynj
wrchnj mjesto má, a wšseliký Německý
krog w málo týhodnech wyhlazen bude.

*) Gistý Pan Slowák w swém listu
zašlaném na den 16 toho piše w
tato slowa: "Gakož nynj w Vher-
ském národu nagednau láska k sta-
rému krogu obžiwla, tak také y lá-
ska mezy našimi Slowáky k domá-
címu gazyku rozmnožila se na ten
způsob, že nenj času w letopisých k
nalezenj, aby kdy Slowenstý Národ
tak horliwě swé řeči byl se w gimal
gako nynj. Nepochybne gdau do
sebe, a vznáwagj, že gim do cizý-
ho gazyka, gehož otcowé gich ne-
znali, nic nenj, a že mateřská řeč
předce neymilegššj a w obcowánj lid-
ským neyplatněgššj zůstáwá."

My Panu Slowákowi, co se na-
šich Čechů tkne, také s potěšenjm
řjcy můžeme, že oni práwě ted, když
se gich gazyk k konečnjmu pádu na-
chylowati zdál, swých hlav pozdwi-
hli, a giž pomalu gedem druhého se
ptá: "Co gsme my z negšmeli Če-
chowé? — Co gest naše králow-
štwj z nenjli Česté? Y takeli šustno,
abychom se swému gazyku odnaw-
čowali, a giněmu muži k wůli cy-
zým gazyku wčiti se počali? Tak
Čechowé giž zhusta mluwěgj, y ma-
gi